

Kris
Dhaese
pcfruit vzw

Victoria
Nelissen
pcfruit vzw

Compost voor bodemleven

Kwaliteitscompost brengt microbiologie in de bodem aan en versterkt het bodemleven. Tijdens de derde FG deed de externe spreker Marc Verhofstede van Humus het maken van kwaliteitscompost uit de doeken. Je start met 60% koolstofrijk en 40% stikstofrijk materiaal bv. houtsnippers, bladeren, stro, runderstalmest, luzerne, gras- (klaver) maaisel... Er worden rillen gemaakt van 2 tot 3 m breed en 1,5 m hoog. Onderaan worden de lichtste materialen gelegd (stro, grasklaver, bladeren) en daarbovenop komen de houtsnippers, stalmest... Klei, leem of eigen perceelsgrond vormt de toplaag. Die hoop dek je af met ademende doek die gasuitwisseling en vochtbijhouding mogelijk maakt.

Compostprocessen

Eerst start de afbraakfase. Met voldoende zuurstof in de hoop aanwezig, composteren de micro-organismen zeer intensief, waarbij het uitgangsmateriaal wordt omgezet en afgebroken. De temperatuur in de compostрил stijgt en afbraakgassen (CO₂ en andere) ontstaan. De temperatuur begrenst je tot 60-65°C, anders sterven nuttige organismen af. Bij die maximumtemperatuur en een CO₂-gehalte van 10 tot 15%, moet de compostрил worden omgezet (gekeerd). Zo brengt je zuurstof in en worden afvalgassen afgevoerd. Bij zuurstofgebrek ontstaan immers onder andere NH₃ (ammoniak: geeft een roetkleur aan de compost), H₂S (waterstofsulfide), en CH₄ (methaan). Indien nodig wordt er tijdens het keren extra vocht toegevoegd. Het afbraakproces duurt zo'n 14 dagen in de zomer.

Nadien daalt de temperatuur in de hoop geleidelijk aan en volgt een opbouwfase. Dat is het inbindingsproces waarbij vrijgestelde N weer wordt vastgelegd in de microbiële massa (bacteriën, schimmels...).

Complexe kwaliteitscompost die langer heeft nagerijpt werkt als een bodemverbeteraar, terwijl jongere voedingscompost eerder als meststof werkt. Kwaliteitscompost heeft een aardeachtig uitzicht, bezit een aggregaatstructuur en is geurloos. Kwaliteitscompostering is 'nieuwe grond telen', waarmee je een nieuwe dynamiek kan geven aan de bodem.

Een collectief met de focus op fruit

B3W

Begeleiders voor de Bodem en Waterkwaliteit

Naast Thematische Uitwisselingsmomenten, organiseert B3W bijeenkomsten voor de Focusgroep Fruitteelt. Die kwam ook in 2024, voor het vierde jaar op rij, opnieuw drie keer samen. Wat doet zo'n Focusgroep, hoor ik je denken. Wel, een Focusgroep is een lerend netwerk waarin een zes- tot achttal telers bestaande en nieuwe kennis toepassen. Hun doel is het verbeteren van de bodemzorg en optimalisatie van de nutriëntenkringloop ten voordele van het fruittellen!

De Focusgroep Fruitteelt richtte zich de eerste jaren vooral op efficiëntie van N-bemesting. Vandaag staat bodemkwaliteit in de kijker. Het inzicht dat een goed functionerend bodemleven cruciaal is om op duurzame wijze fruit te telen, groeit met de dag. B3W begeleidt geïnteresseerde fruittelers in een focusgroep om acties rond bodemkwaliteit en nutriëntenbeheer toe te passen en kennis uit te wisselen en zo elkaar te inspireren.

Regeneratieve principes

De bodem zo minimaal als mogelijk verstoren, de bodem bedekt houden, werken met groenbedekkers... zijn allemaal principes die het bodemleven stimuleren, beter bekend als regeneratieve landbouw. Inzaai van mengsels van groenbedekkers in de grasbaan of onderbegroeiing in de zwartstrook werd tijdens de eerste Focusgroep (FG) besproken. Aandachtspunten zijn het risico op vorstschade tijdens de bloei niet te verhogen en het weghouden van woelmuizen en -ratten.

Zelf bodemkwaliteit testen

Monitoring en meten is een belangrijk onderdeel in het leerproces om de bodemvruchtbaarheid te verhogen. Tijdens de tweede FG werd het B3W-boekje 'Zelf je bodem testen' voorgesteld, waarbij de nadruk lag op het maken van een profielkuil of profielsteken nemen met een profielspade (**Foto 1: p12**) en verdichting meten met een penetrometer. Wil je zelf aan de slag? Het boekje is beschikbaar via www.b3w.vlaanderen.be. Het is een handige tool om zelf aan de slag te gaan om de bodemkwaliteit op je eigen percelen te evalueren.

Meer info?

Meer info over (boerderij)compost en het wetgevend kader, vind je terug via www.b3w.vlaanderen.be/boekpagina/bodemkwaliteit/compost.

Heb je interesse in de Focusgroep Fruit? Neem zeker contact op met Kris Dhaese via kris.dhaese@b3w.vlaanderen.be.